

Lévai Újság

független gazdasági, kulturális és kritikai hetilap

V. ÉVFOLYAM

27. SZÁM

1938. JÚLIUS 6.

Végetért a lévai sztrájk

A lévai épületeken dolgozó segéd munkások, napszamosok csütörtökön reggel meglepetésszerűen sztrájkba léptek, abbahagyták a munkát és megakadályozták azt, hogy a munkaadók sztrájkötöröket alkalmazzanak. A sztrájk oka a béremelés volt, a segéd munkások ugyanis órabéréjüknek 3 Ké-ra való felemelését követelték az eddigi 2.20—2.80 Ké helyett.

A béremelési mozgalom úgy látszik alaposan elő volt készítve, mert a segéd munkások tekintet nélkül arra, hogy melyik pártban vagy szakszervezetben voltak megszervezve, egységesen léptek fel és a különböző pártok, nevezetesen az Egyesült párt, a Szoc. dem. párt és a Kommunista párt kooperatív jártak el, titkáraik útján a munkaadóknál és hatóságoknál.

Csütörtökön és pénteken a munkásság megszállva, illetve megfigyelés alatt tartotta a munkahelyeket és azokat, akik dolgozni akartak, ebben fenyegetéssel, sőt egyes esetekben erőszakkal is megakadályozták.

A kerületi hivatal közbenjárására a munkaadók és a munkások között tárgyalások indultak meg, amelyek eredménnyel fejeződtek be szombaton. A munkaadók részben elfogadták a béremelési követeléseket, és a kiegészítő építő munkások órabérért általában 25 fillérrel emelték fel. A megegyezés dacára szombaton még nem kezdődött meg a munka, és az abbahagyott építkezések folytatására csak hétfőn került ismét sor.

Kiürítette Lévát a hőség

Péter és Pál napján. A napokon át tartó rekkenő hőség úgy látszik az aratás kezdő napján, Péter és Pálkor érte el tetőfokát Léván. A hőmérő a déli órákban jóval túlhaladta a 30 fokot és napon, egyes megfigyelők állítása szerint, a 43 fokot is túllépte. A szinte kibírhatatlan hőségben a férfiak úgyszólván kivétel nélkül ingujjra vetkőzve járkáltak az uccákon.

A délutáni munkaszünetet felhasználva, mindenki kimenekült a szabadba, a szőlőkbe, a pincékbe, a Perecre, a Garamhoz vagy a közeli fürdőhelyekre. Valóságos népvándorlás indult meg mindenfelé, ahol a türhetetlen hőség ellen védelmet lehetett találni, vagy legalább is remélni. Margitán, Kiskéren, nemkülönben Magyarodon és Gyügyön is egymás hegyén-hátán lubickoltak az emberek a szűknek bizonyult medencékben. A Perec-parton valósággal közelharcot kellett vívni egy-egy vetkőző-

helyért, de a Garam-partja is mindenféle népes volt és Zsarnócsattól egész Sáróig mindenhol lehetett lévaiakkal találkozni.

Az itthonmaradottak beszéltek, hogy emberemlékezet óta nem volt Léva még olyan néptelen, mint Péter és Pál napján. Az uccákon alig lehetett egy-egy embert látni, azok is csak a hűvös oldalon bandukoltak elbágyadva a rettenetes hőségben. Néha-éha egy-egy autó túlkölte zavarta a néptelen uccák egyhangú csendjét. Teljesen kihaltak látszott a város, mintha bizony a lakosság elmenekült volna belőle. Valóban így is volt, mindenki menekült a hőség elől.

Csak az esti órákban, amikor a nap égető sugarai kissé megfáradtak, kezdett visszatérni az élet városunk uccáira. Mire az est leszállt, Léva újra benépesedett és megteltek fagylatozókkal a cukrászdák, a kerthelyiségek.

A nagy munka,

az élet nagy biztosítékának, a kenyérmagvaknak betakarítása már folyamatban van. Az emberek egyrésze a forró napon lázas munkában izzad, hogy az áldás mielőbb biztos helyen legyen, egy másik rész a társadalom által beosztott munkát — a termés betakarításától függetlenül — tovább végzi, egy harmadik rész pedig éhes, sóvár szemekkel lesi a termés minőségét, hogy a várható profitot előre kiszámíthassa. Ezen a három csoporton kívül van egy negyedik is, amely ölbetett kézzel, a jóllakott ember elégedettségével nézi a három csoport tülekedését vagy — ha néha még

vágya támad — kergeti az élvezeteket, mint a gyermek a pillangót.

Ez a négy csoport összekeverődve adja az emberek mai társadalmát és éli üres, izellen életét. Nincsen olyan mesemondó, aki erre a mai társadalmi életre szép vonásokat tudna festeni. Az ember lelke leragadt a porhoz és elsorvadt vagy élettelen életet él. Kiveszett a szivekből az eszmék iránti lelkesedés és kiveszett belőlük a szeretet. Minden, amit látunk, az anyagiasság jeleiben történik. Mindenki ez után fut, ezt hajszolja, az anyagiakban látja vágyai célját, üdvösségét. Így lett a mai ember vezérgondolata, hogy minden törekvést és erőt a testi élet fenntartására és kényelmére kell fordítani. Lelki életéről

hallani sem akar. Azt mondja: lélek nincs is, lélek az agyvelő és a gondolat az agyvelő ajándéka. Minden, ami történik, csak az anyag módosulása. Az anyag a valóság, a cél, az anyag minden.

Ez a mai ember és így gondolkodik. Minden törekvése odairányul, hogy az élet minden megnyilvánulásából minél több hasznot szajtoljon ki magának.

De miért is kínozná magát? Miért is ne használná ki a kínálkozó alkalmakat? Hiszen az ember csak egyszer él és önmaga ellen vét, ha minden eszközt meg nem ragad, ami az egyszerű életet kellemessé teheti. Így gondolkodik a mai ember, aki a maga számára a követ is kenyérré, mások számára a kenyeret is kövé szeretné változtatni, akit nem hat meg embertársai szenvedése és aki nem gondol arra, hogy önkezelével másoknak fájdalmat okoz.

Pedig addig nem fordulhat jobbra az ember életsorsa, amíg gondolatvilága ennyire anyagi marad. Mig önző vágyait meg nem fékezi, amíg az anyagi javak összeharcsolására irányuló kíméletlen küzdelem során nem látja meg az élet elcseszettjeit, amíg az arcán végiggyöngyöző veritékcseppekben meg nem csillan a szeretet fénye.

Ma még messze vagyunk ettől. A mai ember nem ismer könyörületes embertársra iránt. A nagy tülekedésben nem bántja őt, hogy ezren és ezren nyomorognak, szenvednek, bujdosnak a világban. Neki csak a maga jóvalta a fontos, de a mások sorsának javításáért edes-keves áldozatra hajlandó.

Magában az ember lelkében kell változásnak bekövetkeznie, hogy a manapság észlelt embertelenségek megszűnjenek. Majd, ha az embert nem nemzetisége, faja, vallása szerint mérlegelik, ha az anyagiasság mellett emberiségre is jut idő, akkor talán megszűnik a gyűlölet orgiája és akkor mindenki egyformán örülhet a behozott termésnek.

Mozi műsorok:

KEDD, SZERDA:

Orient mozgó: A legmélyebb tartalmú magyar nagyjelentés: »Évforduló«. Vitéz Miklós fordulat, mai életből vett drámája. Gaál Béla rendezésében. Főszereplők Páger Antal, Gordon Zita, Ráday Imre.

SZOMBAT, VASÁRNAP:

Orient mozgó: Jára Beneš szenzációs belföldi zenés vígjáték újdonsága, mely egy »bonyolult házasság« körül játszódik le. Főszereplők: Theodor Pištěk, O. Nový, Ferenc Futurista, Jára Kohout, S. Svozilová stb. Vasárnap délután néphelyárrakkal. Apolló mozgótol műsört nem kaptunk.

Istencsapás

Ahol még néhány nappal ezelőtt a két sárga nép fiai egymás legyilkolására töltötték a fegyvert: ott ma az elem lett az úr, a végtelen áradat, amely japánt és kínait egyformán pusztít és bőséges dühvel lepi el a hadállásokat. Isten apró sárga férgei összefognak az új, közös ellenség ellen, de a folyam megfékezhetetlen és minden hadseregnél erősebbnek bizonyul, Pusztítja azokat, akik békés országba jöttek gyilkos szerszámaikkal, hogy hódító vágyaikat kielégítsék és pusztítja a másikat, azokat, akik évtizedek óta marakodva egymással rombadöntötték az országot. Ahol az emberkéz akart gyilkolni, ott pusztít az áradat, ott tóbol az elem, amely szilaj kedvében mutatja meg mindenhatóságát és nyomában az emberi teremtés kicsiségének, ereje törpeségének emléke marad.

Aki vallásos lélek, az hisz abban a mindenki felett álló erőben, amely a mi földi játékaikra lesújt és az erkölcsi ítélet bélyegét nyomja mindarra, ami itt kering a földön. Az élet nagy adományával visszaélnek az emberek. Vagy önmaguk pusztítják, könnyelműen fecsérelik a maguk életét, vagy túlságos bennük a magabizás, az erő érzete és mindig keresik a gyengék táborát, hogy az abbanlévők életét veszélyeztessék. Vannak, akik gyilkolni küldenek, vannak, akik maguk mennek, hogy gyilkoljanak. Amilyen nagy ez a földteke, olyan területen alázzák meg az emberben az embert, olyan területen folyik az élet-halálharc a faji elsőbbségért, ember embert áldoz a maga jólétéért, fegyvert kovácsolnak, bombát konstruálnak, gázokat kolyvasztanak, elfojtanak érzést és életjogot. Csak arra a nagy történelmi tapasztalatra nem gondolnak, hogy túl a percélet felett, túl az emberi megátalkodottságon létezik egy örök erkölcsi törvény, amelyet bárhogy hívnak s bármely nyelven imádjának, egy és ugyanaz az isteni jogszolgáltatás, amelynek kezében olyan fegyverek vannak, amilyen ember nem kovácsol, konyháján nem kolyvaszthat, de amely mindig eljön, hogy végítéletet mondjon az erősek, a hatalmasak és igazságtalanok felett. A nap, amelyen igazságot tesznek, isteni haragvása napja lesz.

A gyengének és megalázottnak a hite a maga mélységes, vallásos erejével örök és megingathatatlan. A sorsvert nép bátorságának magva istenbízás és isteni eredetű. És a sokáig néma sorsharag, ha nem is látta magát, de ott él az élet valódi értelmében, a lét nagy mélységeiben: tűzben, vízben, levegőben. Nyilván csak a primitív társadalmi lélek tévedése volt, hogy istennek hitték azt, ami voltaképpen az erkölcs beteljesedésének eszköze, mindenestre azonban kifürkészhetetlen isteni eszköz, amellyel a rossz elnyeri a büntetést, a jó enyhét kap a fájdalmaira. A sors megnyilvánulásainak mélyén ott van a felettünk létező Erő, amellyel a törpe csak addig-ameddig végzi játékeit. »Sokáig láttatlan és néma«.

Kínában árvíz, Indiában a kolera, Európában múlt héten megmozdult a föld és méhéből morajlás nyugtalanított. Talán táncra kerekednek a természet erői és amerre lejtének, embertizezreket temetnek el... Ki támasztotta fel őket, ki küldte az ember nyakára? Akármilyen véletlen az emberi létre mérődő csapások egymásutánisága, egy bizonyos: gondolkodóba kell, hogy ejtse a megátalkodott lelkeket is, akik olyan magabizó fennhéjázással hirdetik, hogy ők tudják a jót és csak egyedül az jó, amit ők akarnak. Talán a nyers erő is gondol majd arra a haragvó, istenítéleti napra. Arra, aki láthatatlan és néma, de mázsás haragnyelveivel számonkérően ver bele a lelkekbe, hogy magukhoz térjenek és a legnagyobb tantételt érezzék, amelynek parancsa az: »mindenki éljen«.

Térjünk vissza a multheti eseményekre,

amely ugyyszólván napról-napra meghozza a maga világszenzációját. Apró dolgok, amelyek esetleg átfogó hatással nincsenek is a világesemények alakulására, de lokálisan nagy izgalmat okoznak, nyugtalanítólag hatnak s egyszer, amikor a mai kor történetét foglalják összeállítani, esetleg ilyen jelentéktelen apróságokban találják meg a történelmi fejlődés közvetlen okait.

Igen érdekes például az a láz, amelyben az angol alsóház van néhány napja. Különös bonyodalom, szenzáció hozta lázba az egyébként nyugodt angol politikai életet.

Nagybritannia egyik legismertebb s egyik legsúlyosabb politikai vezérének, Winston Churchillnek veje, a fiatal s általában tehetségesnek elismert Duncan Sandy alsóházi képviselő a napokban interpellációt nyújtott be a hadügyminiszterhez s ebben felvilágosításokat kért az angol légvédelemre vonatkozólag. Ebben az interpellációban bírálta a légvédelmi intézkedéseket s ezek során olyan körülményekről beszélt, olyan adatokat sorolt fel, amelyeket Nagy-Britanniában a legszigorúbb hadifitokként kezelnek s hivatalos jelentés szerint a miniszteren kívül csupán öt személy tudhatott a dologról.

Egy szóval egy hadifitok került a nyilvánosságra.

Óriási izgalmat keltett. A hadügyminiszter az ügyet átadta az ügyészségnek, katonai bíróságot hívtak össze s ez a katonai bíróság beidézte Sandy képviselőt, aki egyidejűleg katonatiszt is.

Most kitért az izgalom.

Melyik kötelezettség előbbrevaló? A képviselői, akit mentelmi joga s évszázados tradíció szerint egyetlen fórum sem idézhet meg, egyes-egyedül a parlamenti bizottság? Avagy a katonatiszté, aki köteles a hadbírószék idézésének eleget tenni, tekintet nélkül arra, hogy képviselő-e vagy sem? (Különösen, mert a képviselőnek azt is előírták, hogy katonai egyenruhában köteles megjelenni.)

Rögtön nagy vita támad az alsóházban s valószínű, hogy komoly konfliktus keletkezik a katonai hatóságok és a parlament között, hacsak Chamberlain tapintata és sulya nem hidalja át a kényes ellentéteket.

Kétségtelen azonban, hogy a hadifitok a nyilvánosságra került s most Anglia kénytelen egész légvédelmi tervezetét újból, a legalaposabban kidolgoztatni, mert az ellenfelek megismerték az eddigi védekezési tervét.

Közben Angliában nagy izgalmat okoz a spanyol kérdés is.

Chamberlain miniszterelnök ellen heves támadásokat intéznek, hogy tehetetlenül tűri, hogy a nemzeti spanyolok tucatjával süllyesszék el az angol kereskedelmi hajókat.

Chamberlain hallgat s a Nagy Ismeretlen tervét megint homályosak. De hogy ennek a gyengeségnek is megvan a koncepciója, mindenki sejti.

A pénteki jelentések szerint az angol kormány Mussolinit kérte fel, hogy hasson oda Franco-nál, hogy legyen tekintettel az angol közvélemény idegességére s kiméltesse az angol hajókat.

Az intervenciónak volt is némi diplomáciai eredménye, mert Franco ígéretet tett erre s 2-3 napja nem jött hír újabb süllyesztésről.

Spanyolország mégsem akarja ingerelni a hatalmas Angliát.

És Olaszország?

Jönnek a hírek a gazdasági nehézségekről s arról, hogy Olaszország nem nélkülözheti tovább Anglia anyagi támogatását s gazdasági összeomlás előtt áll. Ez azonban egy-két éve ismétlődő hír s Olaszország külpolitikailag egyre mozgékonyabb.

Kérdés azonban, hogy az elkövetkező hetek és hónapok nem hoznak-e valami egészen váratlan s döntő jelentőségű fordulatot?

Selmeci kubikos

Térkép-arcába éhség-folyókat
Vájnak a ráncok,
Bús medrükben
Poros, keserű izzadság-víz
Csorog.

Szeme, az a jég-pillantású
Homályos, nagy fekete szeme
Érzéstelenül ödög kórakásokon,
Vagy bámul a semmibe,
A pusztá semmibe.

A kubikos égő, vörös
Céh-pecsétjét vállalja
Csikorgó talicskájának
Durva szíja marta.

Görnyedt hátán büntetlenül,
Kényelmesen sütkéreznek
Proletár-vert kedvelő
Szünyogok, legyek.

Vaskos markában néma dühvel
Szorongatja
A vaspántos nyeleket,
És gyömöszöli előre
Az összetörött kálveket,
A nehéz köveket.

Gyömöszöli, nőgatja
A talicskát, az Időt,
S morcosan átkoz magában
Mindent,
Múltat, Jeleit, Jövőt,
Mert nyög, gürcöl
Sokat. Pihen csak keveset,
És az Isten, akit úgy szeret,
Mégsem ad néki
Egy falás kenyert,

S ha ad is, megeszik
Az éhes gyerekek.

(Óh, váitsátok meg,
Düljetek össze
Selmeci hegyek.)

Sz. I.

Gyümölcsösét és kertjét szakszerűen
rendbehozatja

Ifj. Holló Géza

okl. kertész **LÉVA.**

Városi faiskola, Lövéde mellett.

Értesítések beadhatók a Feldman trafikba,
vagy Kákonyi vendéglőbe. Telefon 56. —

Ahogy én látom...

megint bajok vannak a villanytelep partján. A városban ismét kőszá hírek keringenek és a város vezetősége ismét teljes titkolódzása burkolózik, mint hajdan. A nyári hőség az embereket testi lustaságban ringatja, de nem szellemenben is és a fantáziájuk még élénkebben dolgozik, mint máskor. Helyénvalónak tartanánk, hogy a város vezetősége kevesebb titkolódzással és több nyíltsággal dolgozna, mert elvégre is a város lakosságának joga van tudni, mi történik a villanytelepen. Közpénzekekről van szó, nem magán vagytonról, nincs helye sem a hallgatásnak, sem az elnézésnek. Gyerünk a napfényre az adótokkal! Vagy talán arra várnak az illetékesek, hogy a »rosszul informált« sajtó hozza nyilvánosságra a valót?

OKULÁR.

HIREK

Milyen jó volna

most csókoltól részegen áttáncolni a réteken. Érezni, hogy vonaglik a nyár kékjétei a föld, hallgatni, hogy sercen a napsütésben a sok fejlődésben levő növény és nézni, hogy nevet kéken, boldogan az ég. Milyen jó volna valami eldugott kis faluban boldogan, tudatlanul élni, elfelejtve a kínzó, üző, dőre álmokat és elfelejteni, hogy a világvajadás még mindig tart, hogy annyi szenvedés, baj, átok nehezedik a ma emberére. Jó volna szeretni mindenkit és nagy, meleg, puha gesztussal magamhoz ölelni mindenkit, aki szenved, aki bánatosan búslakodik. Jó volna — jó-nak lenni! Gondtalannak Csak úgy látni a világot, mint valaha régen, elfelejtve a nemzetek, az emberek között dúló gyűlölségeket. Fehér csészeből fehér tejet inni, kis lányokkal eszterláncot játszani. Boldogan, csengőn felkacagni a vándortó felhőkre és vadnak, szertelennek lenni, mint egy pogánykori istennek, vagy, mint — egy gyereknek. Milyen jó volna kipirult arccal aludni mélyen-mélyen, szent álmok visszfényével az arcon. Nem tudni, hogy mindenfelől a bánat leselkedik ránk, hogy a fájdalom jár a nyomunkban, mint a nyáj után a farkas. Jó volna maradéktalanul örülni a nyárnak, jó volna érezni szent csókok álombarátságát, felejteni nagy akarárok kergető kínjait és elbujni valahová egy kis eldugott faluba, ahol nincsenek nemzetiségi, faji, vallási problémák, ahol semmi sincsen — csak nyugalom és béke... béke...

(k.s.)

— A lévai magyar gimnázium érdeklődésében a zselizi járási képviselőtestület mult héten tartott gyűlésén Papp József sárói ref. lelkész képvis. tag. t. javaslatára egyhangulag állást foglalt, amit az illetékes hatóságoknak mielőbb tudomására adnak.

— Gyászhir. Michel Adolfné sz. Grotte Fanny 60 éves korában hosszas szenvedés után június 30-án elhunyt. Holttestét július 1-én temették el nagy részvét mellett. Halálát a Michel, Grotte és Szilárd családok gyászolják.

— A szabadtéri előadás, amelyet 13.—14.-én rendeznek meg városunk történelmi főterén, előkészítő és rendezőbizottsága hétfőn este a Kaszinó nagytérében az összes kulturális egyesületek képviselőinek bevonásával gyűlést tartott a részletek megbeszélésére és a különböző bizottságok megalakítására.

— Léva és vidéke sporthalászok egyesülete július 10-én a nagykoszmályi Peregátnál egéssznapos halászkirándulást rendez. Indulás vonattal és autóbusszal. Közlekedési felvilágítások a Katolikus Körben kaphatók.

— Dalárda-est a Kaszinóban. A lévai Dalárda június 29-én a Kaszinó nagytérében rendezte meg ősi dalos estjének főpróbáját. A kasszámú hallgatóság, aki a főpróbán jelen volt, a legnagyobb elragadtatással nyilatkozik a Dalárda teljesítményéről, különösen nagy sikert arattak a népdalegyvelegek. A kitünően begyakorolt változatos műsor a nyilvános előadás is bizonyára teljes sikert fog aratni.

— Garamvölgyi az országos galamblovó válogatott csapatban. Konec Károly alsóváradi lakost, a többszörös galamblovó bajnokot beválasztották a csehszlovák csapatba, amellyel az európai és világbajnoki mérkőzésekre indul.

— A városi magyar könyvtár vezetősége ismételt felszólítja mindazokat a tagokat, akiknél kölcsönkönyvek vannak, hogy azokat mielőbb szolgáltatassák be a délelőtti hivatalos órák alatt: kedd, szerda, csütörtök, péntek délelőtt 10—12 között. A nyári szünet alatt a könyvszekrények átrendezéséhez, ellenőrzéséhez, hiányok pótlásához, átjavításokhoz, szükség van az összes könyvekre.

Főség ellen

tropikál, freszkó, burette és vászon a legnagyobb választékban

szövet és selyemáruházában.
Olcso nyári hetek! Nagy maradékvásár!

A Dunavásár nevelő hatása

A szakkiállítások kiterjedése

A Dunavásár, a sikerei által a gazdasági élet állandó intézményévé vált, mely nem csak kizárólag gazdasági, hanem egyúttal a serdülő ifjúságra sok tekintetben nevelő hatással bíró szervezetnek tekinthető.

Az iskolaév befejeztével a szülők ismét a felelősségteljes kérdés elé vannak állítva, hogy gyermekeik milyen hivatást válasszanak, ahol még van némi kilátás az előmenetelre. Általában még túlságosan elterjedt az a nézet, hogy csak a tanult ember biztosíthatja jövőjét, amiáltal, sajnos, sokszor csak a munkanélküli-inelligencia serege nagyobbodik. Ifjúságunk a praktikus hivatásoktól mindjobban elidegenedik, de éppen ezen a téren még némi kilátás kínálkozik a vállalkozó szellemre. A gyermekekben a praktikus hivatások iránt való érdeklődés felkeltése leghatásosabban a kiállítások látogatása által eszközölhető. Az évente mindig szélesebb alapon rendezett szakkiállítások, mint pl. az elektrotechnika, stb. ehhez kiváló alkalmat nyújtanak. A Dunavásáron az összes lehetőségek a praktikus hivatás választására képviselve vannak és a szülő a gyermekeik egyes szakmák iránt tanúsított érdeklődéséből

megállapíthatják, hogy melyik hivatás volna a legmegfelelőbb. Mert jóvátehető hiba, ha valaki hivatását kizárólag csak a kereseti szempontból választja és bizonyos hivatás iránti előszeretettel és tehetőségét nem veszi figyelembe. A Dunavásár az említett nevelő hatáson kívül még más téren is irányadó. A munkanélkülieinket, kiknek soraiban az összes hivatások képviselve vannak, lehetetlen lesz rövid időn belül iparunkban és gazdaságunkban elhelyezni, de bizonyos, hogy megfelelő átszervezés által általános javulás keletkezne. És ez a befolyás szintén, mint indirekt nevelés értékelhető.

Szlovákiai gazdaságunk, mely a háború utáni években a praktikus hivatásoktól való menekülés által nagy kárt szenvedett, ismét megerősödne ifjúságunk praktikus hivatásválasztása által és az idők folyamán nemzetközi nevezetességre tenne szert. Ehhez a Dunavásár, mely VIII. 28-tól IX. 4-ig lesz megtartva, alkalmat nyújt. A Dunavásár a gazdasági aktivitást ismét serkenteni fogja, melyre a mai viszonyok között nagy szükség van.

— A garamlőki cserkésznap. 26-án volt a garamlőki cserkészcsapat felavatása Vajda Ernő csapatparancsnok vezetésével. Az ünnepély tábortábori misével kezdődött, melyet Jónás Imre plébános tartott, mise után meleg szavakkal üdvözölte a csapatot, majd Tóth Imre ref. lelkész megértő szeretettel köszöntötte a fiukat. Délután a lévai cserkészcsapatot ünnepélyesen fogadták, Szücs Lajos községi bíró üdvözölte az érkező vendégeket. Az avató ünnepélyen Szabó Vilmos, a lévai csapat parancsnoka beszélt a cserkészlet lélekemelő munkájáról és a falu és város egymásra utaltságáról, a kölcsönös megértés szükségességéről. Ezután igen sikerült előadás következett. Az ünnepély tábortüzzel végződött. (F. S. E.)

— Tragikus haláleset. Gubó József, ki Knapp Dávid cégnél volt alkalmazásban, szerdán délután a forró napon foglalatkodott. Hirtelen szívéhez kapott és holtan esett össze. Szívrohamlódás ölte meg az 51 éves, jó erőben levő embert.

— Halálra gázolta a vonat. Pavkó Tamás 42 éves vasutas, alsószecsei lakost pénteken hajnalban szolgálat közben a garamberzencei állomáson elütötte és elgázolta a vonat. Pavkó a helyszínen szörnyethalt, holttestét Lévára szállították és itt temették el.

— Kinevezés. A Szlovák Biztosítóintézet lévai fiókjánál a vezető titkár helyetteséül és a számvevőség vezetőjévé Mešťanek Jánost nevezték ki.

— Egész család hűsmérgezésben megbetegedett. Bakai Béla sofőr szerdán ebéd után rosszu lett és olyan súlyos fájdalmat élt, hogy beszállították a kórházba. Két órával később, hogy Bakait a kórházba vitték, családjának többi tagjai is rosszul lettek úgy, hogy orvost kellett hívni. Bakainé elmondta, hogy férje vasárnap egy hízott libát vásárolt, amelyet ő aznap ebédre elkészített. Azonban a libának csak egyrészt ették meg, míg a másik részét eltekették szerdára. Valószínű az, hogy a nagy hőségben a hús megromlott és ez okozta a bajt. A megromlott húsból a legnagyobb részt Bakai ette és így leginkább ő volt megmérgezve.

— Gépirási munkát otthonra jutányosan, a legpontosabb kivitelben vállalom. — Cim a kiadóban.

— Kovács sebesülése. Simon János 60 éves tőhőli községi kovács műhelyéből egy vasrudat húzott kifelé. A zsinag, amelyen a vasrud meg volt erősítve, közben elszakadt és a vas a kovácsmester jobb lábára esett, amelyet súlyosan széttroncsolt. A lévai kórházban ápolják.

Prézli urat kisebb-nagyobb sikkasztások, okirathamisítás és család miatt két-évi fegyházra ítélték. Az ítélet jogerős és Prézli urat díszkísérettel abba az intézetbe szállítják, ahol két évet le fogja ülni. Mindenekelőtt a fegyház igazgatója elé vezetik aki rövid és formás beszédét ezzel fejezi be:

— Különös kedvezményképpen megengedem, hogy a két év alatt dolgozhatsz is. Válasszon, mit akar: kefével kötni, kosarat fogni vagy papírcsokot ragasztani?

Prézli ur rövid habozás után megkérdezi:

— Kérem, direktor ur, nem utazhatnak én ezekkel a cikkekkkel?

Százesztendő a magyar vasut

Száz, sőt annál is régebb a magyar vasutársaság története, de ezalatt a hosszú korszak alatt még senki sem írt róla oly átfogóan és a történetkutatóknak oly alaposan, mint Miklós Imre, kinek nyolcszáz oldalra terjedő hatalmas monográfiája most került a nyilvánosság elé. »A magyar vasutársaság oknyomozó történelme. A legelső vasutól napjainkig« — ezt a kettős címet viseli ez a gazdag anyagokkal, feldolgozással és pompás kiállításával egyaránt figyelemkeltő munka. Igen figyelemreméltó a jelentősége ennek a nagy munkával, utánjárásával és eredeti források feltárásával készült műnek: a testületi élet történetén kívül oly gazdag anyagot szolgáltat, mint eddig még egyetlen munka sem, a magyar vasutak történetéhez. Igen sok érdekességet találunk benne. Például ki tudja közülünk, pedig fel van jegyezve a vasutak nemzetközi történetében, hogy

Europában az első lóvasutat Magyarországon indították el 1827-ben Pest és Kőbánya között.

Palmer-rendszerű függővasut volt a közlekedésnek kezdetleges eszköze, két-három méter magas oszlopon futott, arra volt fektetve a sín-pálya s jellemző az akkori időkre, hogy ezt a primitív vasutat akarták kiépíteni Pest és Szolnok, sőt Győr és Sopron között is. 1827 Szent István napjának eseménye volt, József nádor átadta a forgalomnak ezt az első lófogató vasutat, amelynek személyzete,

az első »vasutasság« két kocsiból és egy jegyszédőből állt.

A vállalkozás nem vált be és a »lebegő vasut«-at nyolc hónappal megnyitása után már le is bontották. Faanyagát Széchenyi István gróf vette meg tüzfának. Tizenkilenc évvel utóbb, 1846 júniusában nyílt meg a második magyar vasut — ugyan-csak lóvasut, — de már nem lebegő, hanem a talajra helyezett talpfákra erősített vassín-pályára:

Pozsony és Nagyszombat között.

Egy hónappal ezután, 1846 július 15-én nyílt meg Budapest és Vác között a Magyar Központi Vasut 33,90 kilométeres vonala s ez volt az első gőzvasut Magyarországon. Az abszolutisztikus kormányzat alatt közel kétezer kilométernyi magyar vasutrész épült. Ez volt a kezdet, ebből fejlődött ki a régi Magyarország óriási sínhálózata. Érdekes a visszatekintés a magyar vasutasság szervezetének kialakulására. Nem jól, visszafelé kezdődött a történet az első gőzüzemi vasutnál. Az irrodavezető helyén álveves anyagszállító álltak összeköttetésben a vállalatnál s voltak alkalmazottak, kik nem dolgoztak, csak pénzt vettek fel. Vizsgálat és csunya perek származtak mind-ebből. De nézzük a derűsebb képet: a rajzokat Magyarország első gőzmozdonyairól.

»Buda« volt köztük a legelső, »Derű«, »Béts«, »Ersek-Ujvár« a következők.

Hosszu kürtőjű, régimódi lokomotivok. A »Veszprém« és a »Hermannstadt« képe már közelebb áll azokhoz, melyeket husz évvel ezelőtt ismertünk, de ég és föld távolságban a mostani áramvonalas mozdonyoktól. Az sem utolsó érdekesség, tudni, kik voltak az első mozdonyvezetők Magyarorszá-

gon: Pesti Ferenc volt az egyik, s budai Klainkovszky Ottó, a másik is pesti ember volt. Az első főkalauzok: Darnóczy Ferenc és Czuppan Alajos, kalauzok: Unger Ferenc, Aubek Farkas, Melesik József és Hinber János. Tisztelettel jegyezzük ide nevüket. Hol van az ő patriarchális multjuk azoktól a kései eseményektől, melyek a nagyvárosi fejlődött vasutak történetének izgalmas napjait írják le Miklós Imre könyvében!

A vasutasságok 1904-ben érdekeikért, jövőjükért vívott harcától, a nagy vasutstrájkjuktól,

amikor 1904. április 19-én este 8 órakor — Rákosszentimre pályaudvarról a Magyar Királyi Államvasutak harangjai végigadták az összes vonalon, a Kárpátoktól az Adriáig a 7. számú jelzést, amely azt jelentette, hogy

»Minden vonatot meg kell állítani«

Kitört a vasutassztrájk, melynek országos izgalma sokan emlékeznek még. Aztán a Vasuti pragmatika megalkotása s utána az a korszak, melyet Miklós Imre könyve a vasutasság aranykorának mond, mert a vasuti pragmatika megalkotásával biztosítva volt a vasutüzem békés fejlődése s a napi kenyérgondok nyomásától is megszabadultak a vasutasságok.

— **Büzlének a nyitott csatornák.** Léva uccáinak legnagyobb részén még nyitott csatornák vezetnek le a szennyvizeket. A város ezekkel a nyitott bacillus fészkekkel nem sokat törődik. Minden évben nekünk kell figyelmeztetnünk az illetékeseket, hogy már a forrásig itt van, a csatornában a víz posványosodik, a bacillusok vígan enyésznek stb. jó lenne egy kicsit fertőtleníteni. Tavaly igen éles privát választ kaptunk ez irányú felhívásunkra az egyik, azóta már lényegesen nagyobb szerepet játszó városi vezetőembertől, mondván: »Nem szükséges minket ilyenekre figyelmeztetni, tudjuk mi a kötelességünk. Fel van a naptárunkba jegyezve, mikor kell fertőtleníteni«. Ezek után azt reméltük, hogy nem lesz szükség többet a mi figyelmeztetésünkre, de úgy látszik megint csalódtunk. A város szekere csak nehezen jön a rendes kerékvágásba, hiába segítünk a legnagyobb jóindulattal mi is.

— **Bántalmazták apjukat — pénzbüntetés.** Kovács József 45 éves helembai trafikos és öccse, Kovács Pál 34 éves kőműves állandóan haragos viszonyban állottak az apjukkal, Kovács Andrásal. Apjukat azzal vádolták, hogy túlságosan költi a pénzt és herdálja a vagyont, ennélfogva »rövid pórázra fogták« s a testi fenyegetésektől sem riadtak vissza. Egy családi veszekedés után ököllel agyba-főbe verték apjukat, súlyos sérüléseket ejtve rajta. A kegyetlen verés után térdre kényserítették s megeskették, hogy nem szól senkinek, nem jelenti fel fiait. A súlyosan sérült apa ügye mégis a komáromi bíróság elé került. A bíróság fejenként 300—300 korona pénzbüntetésre ítélte a verekedőket. Mind az ügyész, mind a két fiu fellebbezett.

— **A nyári hónapokban nem jelenik meg a »Magyar Hétfő«.** Nyitra. Mint ismeretes májusban megindult Nyitrán a »Magyar Hétfő«, az egyetlen cseh-szlovákiai magyar hétfői újság, melynek sajtóbizottsága és kiadóhivatala elhatározta, hogy a nyári hónapokban szünetelteti a lap megjelenését. Noha a szlovákiai és kárpátaljai magyarság szimpátiával fogadta a magyar szellemben szerkesztett, gerinces hétfői lapot, szükségessé mutatkozott a nyári hónapokban való szüneteltetése. A különböző helyekről beérkezett jelentések szerint, szükségessé vált az adminisztráció reorganizálása, ami feltétlenül több hetet vesz igénybe. Nemcsak a vasuti, hanem a postai szállítást is annyira késedelmes, hogy még városokba is késéssel érkezik a lap, ami egy hétfői újság terjesztésénél lehetetlen helyzetet teremt. Annál nagyobb késedelmet szenvedett a lap kézbesítése a falvakban, melynek nagy része csak egy teljes napi késéssel kapta meg a hétfői újságot, pedig előfizetői tábora tekintélyes

százalékban éppen a magyar falvakban van. A lap kiadóhivatala a nyári hónapokat az adminisztráció hibáinak kiküszöbölésére és a szervezésre fogja szentelni és szeptemberben indítja ismét útjára a Magyar Hétfőt. A sajtóbizottság és a kiadóhivatal annak közlését kérte, hogy a lap olvasói, előfizetői és barátjai fogadják megértéssel a nyári szünetet illető elhatározást és küldjék be előfizetéseiket, vagy legalább az eddig átvett példányok ellenértékét, hogy ezzel is elősegítsék a költségekkel járó szervezés munkáját. — A Magyar Hétfő kiadóhivatala, Nyitra, Csinos 23. szám.

— **Munkássors.** Poprác L. 21 éves kurali munkásra építkezésnél munkaközben egy hatalmas kődarab jobb kezére esett és azt szétnyomta. Beszállították a lévai kórházba.

— **Sztrájkba léptek az építészeti segéd-munkások.** Csütörtökön reggel az építészeti segédmunkások nem vették fel a munkát és így a legtöbb építkezésnél kényszerűsünetet tartanak a vállalkozók. A sztrájk oka: béremelési követelések nem teljesítése. Megindultak az egyeztető tárgyalások. A múlt hét végén a békés meg egyezés létrejött és az építkezési munkálatok teljes erővel ismét tovább folynak.

— **Udvarias legyen a végrehajtó, rendelte el a pénzügyminiszter.** Az adófizetők köréből érkezett panaszok arra készítették a pénzügyminisztériumot, hogy rendeletet adjon ki, melyben kimondja, hogy az adóvégrehajtók a jövőben hivatásuk teljesítése közben kötelesek a legnagyobb udvariassággal eljárni. Erélyesen és szigorúan felléphetnek, de a végrehajtandó felet megsérteniök nem szabad, gúnyos megjegyzéseket nem tehetnek, tartózkodniök kell attól, hogy a fél személyes családi ügyeibe beleszóljának, vagy megjegyzéseket tegyenek a fél nemzetiségére, vallására.

— **Bevonják a régi okmánybélyegeket.** A pénzügyminisztérium rendeletet adott ki, melynek értelmében az 1919. és 1925. évszámmal ellátott régi okmánybélyegeket ez év szeptember 30-ig szabad használni. E határidőn túl régi okmánybélyegekkel ellátott iratokat, számlákat úgy kezelnek, mintha nem volnának felülbélyegezve.

— **Vérvizsgálattal állapítják meg, hogy ki alkoholisták Romániában.** A román államvasutak felezérgazgatósága megállapította, hogy a legtöbb vasuti szerencsétlenséget részeg vasuti alkalmazottak idézik elő. Ezért most a vezérgazgatóság elrendelte, hogy a vasut minden alkalmazottjától vérvizsgálatot vegyenek, annak megállapítására, hogy milyen mértékben van a vérükben alkohol. Akiről megállapítják, hogy megrögzött alkoholisták, a legszigorúbban megbüntetik.

— **Gólyák a Szepességben.** Ritka természeti jelenség, hogy a gólya, a rónák ismert lakója, a Magas Tátrába is ellátogat. Most mégis két szepességi községben, Mateócon és Szepesztótfalun rakott fészket egy-egy gólyapár. Állítólag 63 éve nem volt gólya a Szepességben.

Érelmeszesedés, neurasténia, golyva, mirigy-csont-izületi és bőrbajknál, húdások, köszvényes-csuzos loboknál
CSIZ jód-bróm gyógyfürdő

Olcsó puszál-árak az összköltségekkel az első és utóidényben 14 napra KÉ 760.—, 21 napra KÉ 1.1000 —

Otthon tartandó ivóvízvezetők CSIZI jód-brómos gyógyvíz. — Ismeretétől, használati utasítást küld a Fürdőigazgatóság CIZ-KUPELE, Slovensko.

Ember vagyok én is

Örülök,
hogy nem tartozom a gyilkosok közé,
kik égből szórnak égő poklot,
kenyérzsoldra váró
magvetők fölé.

Örülök,
hogy nincs részem a bestiák torában,
hol százan törnek bátran egyre,
ki Lázár lett a
latrok táborában.

Örülök...
De arcom szégyenpirban lángol mégis.
Mert... csakúgy, mint ők:
ember vagyok én is,
Ember vagyok én is...

KAVICS JÓZSEF.

Szerkesztői üzenet egy férfinak a nőről

Ismeretlen férfitársam, aki azon töröd a fejedet, hogy a nő problémáját megfejtsd s aki leveledben arra kérsz, hogy ismeressem veled az okokat, amelyek a nő uralmát a férfi felett indokoltá teszik — nagy feladat elé állítottál engemet.

Egy francia közmondás szerint két kakas békében élt egymással, teljes volt köztük az egyetértés, de hirtelen közüjük csöppent egy bájos, kicsi tyúk és kitért a veszedelem a háboruskodás.

Ha úgy alaposan körülnézünk az elmúlt és a jelen világ történelmében, akkor minden túlzás nélkül megállapíthatjuk, hogy a férfiak között előforduló marakodások, pofozkodások, öklözések, veredések, halálosvégű összetűzések, sőt több esetben egész országok népeit vérszedszó háborúnak oka nagyon sok esetben: a nő.

Házon, földbirtokon, kincseken és minden más egyében való osztozkodásnál a férfiak valahogy meg tudnak alkudni egymással, de mikor ketten ugyanazon nő kegyeiért versenyeznek, kitér a veszedelem, a háboruskodás. Semilyen áldozattól sem riadnak vissza, életüket és vérüket is készek habozás nélkül kockára tenni.

Honnan ered a férfiaknak ez a megalkuvást kizáró, rettenthetetlen és sokszor mérhetetlen bajokat okozó vonzalma a nők iránt? A jó Isten tudja! Van a nő a költők galambhoz szokták hasonlítani, mert a galambnak nincs epéje, tehát szeid és jó. Előszeregettel virágnak is mondják a nő, a színesége, pompássága és illatossága miatt. Az epésebb, nem költői lelkületű férfiak között azonban azok, akik józanabb felfogással vizsgálják a nők külsejét és lényét, amolyan kis butusoknak tartják a nőket és ebben látják az irántuk való mozgalom, az értük való versengés és veredés erejének az indító okát.

Ismerjük el, ebben sok az igazság. A nők bármilyen pompások, szépek, illatosak, hogyha a férfiak észbeli tehetségével rendelkeznek, hogyha túlokasak és okoskodók — akkor már nem bírnak annyi vonzerővel, annyi bájjal, mint azok, akik naivok, vagy naivoknak álcázzák magukat. A kérdés most már csak az, hogy helyes volna-e, hogyha az Úristen a nőnek is annyi ész adna, mint a férfiaknak? Félő, hogy akkor megcsökkenne, sőt talán egészen felohadna az irántuk való vonzalom, versengés, küzködés, marakodás, pofozkodás, öldöklés, veszedek és háboruskodás.

És milenne akkor a világból, az emberek további létéből?

Azért azt ízenem neked, hidd el, hogy legjobb, ha az ember nem törődik a mások véleményével. Legjobb, ha a szív hangjára hallgatnak. Az soha sem csal meg, vagy ha megcsal, akkor még nem ismered magadat és akkor nagyon üdvös magadba mélyedni és önmagadat megtalálni. Ne keresd az okokat, amelyek szerelmedet a nő iránt felidéztek.

Ami pedig leveled azon passzusát illeti, amelyben a keserűség által vezetett tollal azt írod, hogy: »a rosszindulatú emberek szívem odaadó vonzalmát, lelkem nemességét és érzelmeim, gondolataim tisztaságát akarattal és tudatosan féltre és rosszra magyarázzák« — erre kedves ismeretlen férfitársam, azt mondom neked, hogy

ne hidd azt, mintha ezt a rosszindulat hatása alatt cselekednék ezek, oh nem, hanem igenis az irigység okozza ezt, az irigység, mely nem tud látni tisztá és zavartalan boldogságot.

Nem adhatok más tanácsot, mint azt, hogy haladj el mellettük és ne vedd észre őket.

A fagy sínylette kajsziák kezelése

Az ideai fagykarak és a termés elmaradása a jó gyümölcsészt nem kedvetlenítette el és kell, hogy továbbra is bizalommal legyen, a jövő termés és a fák jó egészségi állapotának érdekében mindent megadjon fáinak.

A fagy sínylette fákat idejében rendbe kell hozni. A rossz termések után jó termés következik, ennek azonban előfeltétele az egészséges gyümölcsfa.

Kajsziáinknál az elhalt részeket el kell azonnal távolítani és elégetni. A sebeket simára metszve fakátránnyal bekenni. A mézgás sebeket jól kitérítelni ecetes ronggyal és faszékek kátránnyal bekenni. A sínylett fáknak fokozottabb táplálékra és vízre van szükségük, hogy életükben beállt rendellenes működésük mielőbb kiegyenlítődjen. Ezért műtrágyázzunk (szuperfoszfát és 40%-os kálsóval negyztméterenként 3—5 dkg.-ot adva) a korona teljes terjedelmében. A sínylett fáknak a jó beéréshez és ellenállóképességhez mézre van szükségük, amit ősszel a talajra szórunk (negyztméterenként 20 dkg.-ot adva).

A fiatal kajsziák törzsét a nap káros hatásától védenünk kell és ezért most 20%-os tiszta mésztejjel bekennjük. Praktikus módja a törzsvédőelemnek a stukatur-szerű nádtakarók használata. A napokozta repedéseket így elkerüljük.

A túl sűrű koronájú fáknál a befelé növe hajtásokat már most eltávolítjuk a száraz csomokkal együtt.

A talajt a gaztól mentesen tartjuk és gyakran kapálunk a nedvesség megtartása érdekében. Azonban augusztus közepétől kezdve a fák alatti talajt nem mozgatjuk, mert kajsziáink jó beérése fontosabb és a talajműveléssel csak új hajtások képzésére serkentenénk, ami hátrányos lehet.

Az ideibarakta pusztulásának oka kizárólag a fagy lehet és az ezután fellépő betegségek, de semmire sem az anyában keresendő. Az elpusztult fák alanya rendszerint tovább él. Valószínű, hogy az 1929-es fagytól, valamint a későbbi években fellépő erős fagyoktól még sok kajsziá pusztul ki a jövőben. Az ilyen fagy sínylette fákat különös gonddal kell kezelniük, hogy mielőtt elpusztulnak, egy néhány jó termést adjanak.

A kajsziák általában érzékenyek és csakis egészséges jól kezelt és metszett fák lehetnek életképesek. A hanyag termelő szakszerűtlen munkája az össztermelés rovására megy.

A fagy sínylette fák betegségekkel kevésbé ellenálló képesek és különben is minden betegség ellen előre kell, hogy védekezzünk. A kajsziáknál például a rügyfakadás előtti bordó-lé permetezése nagyon fontos. Később és most is 1%-os bordó-lé (rézgálic-mész oldata) permetezünk a monília ellen, mely veszedelmes terjesztője a levél és ágrészek pusztulásának is. Egyes fajták a réz iránt érzékenyek, ezért ajánlatos a kajsziáknál nyáron inkább 1%-os mészkénlevet alkalmazni (Sulfomag, Polybarit, Herbar, stb.). A permetezést 14 naponként többször megismételjük.

A permetlé összekeverése jól kell, hogy történjen, mert könnyen perzselhet és veszélyeztetheti a következő évi termést is. Például ez évben számos esetben figyeltem meg a helytelenül alkalmazott téli és tél erős bordó-lé permetezését. A rossz permetezés a rügyeket leperzselte és már a virágzást is megakadályozta.

A kajsziák öntözése a nyári száraz időszakban okvetlenül szükséges. Az öreg fáknál a lombozat nagyob és a beárnyékolás is jobb, de viszont a levelek útján történő párolgás is nagy és a víz pótlásáról gondoskodnunk kell. Nem a gyakori öntözés, hanem az egyszerre adott vízmennyiség fontos. Egyszeri öntözés esőt kárpótol, ami körülbelül 30 mm.-es esőnek felel meg és a nedvességnek gyökereikig kell lehatolnia. 3—4 alapos öntözés kielégíti fáinkat.

Születés, házasság, halál:

Születés: Bilai Mária fia Kálmán — Kiss István és Horváth Margit leánya Éva — Blaskovics Károly és Kiss Mária leánya Mária Gizella — Soóki Gergely és Horváth Margit fia József — Repiszky József és Jancsó Pavla leánya Mária — Potocsek Stanisló és Weiss Margit leánya Dagmar — Demény József és Kmet Ilona fia János.

Házasság: Bielik Ladiszlav János rk. Palkovits Karolina rk. — Horčička Jaroslav rk. Szénássy Anna rk.

Halálozás: Eckert Béla 48 éves — Kovács Ferenc 17 éves — Kovács József 3 hónapos — Nemesok János 54 éves — Kotasz Eszter 36 éves — Gubo József 51 éves — Michel Adolfné sz. Grotte Františka 60 éves.

Bútorozott szoba

külön bejáratú július 15-től kiadó
Magtárköz 2. l.

Čís. jed. E. 2538/32-6.

VYTAH DRAŽOBNEHO OZNAMU.

Súd v exekučnej veci vymáhajúceho veriteľa Dra Eudovíta Kaizera, prav. v Leviciach, Slovenskej banky fil. v Leviciach, Dunajskej banky úč. spol. fil. v Leviciach, Dra Oskára Šteina, prav. v Leviciach, proti dlžníkovi vd. Agneši Uhrinovej rod. Krekovej v N. Tekove, naradil novú dražbu o vymoženie pohľadávky Kč 368.—, Kč 6900.—, Kč 1904.30, Kč 729.— istiny a jej príslušnosti na neuhnteľnosť, ktorá je na území levického okresného súdu obsažená v poz. kn. katastrálneho územia Nový Tekov v záp. č. 1164 pod A. I. r. č. 1, p. č. 13 dom, č. 2, 17 s dvorom a zahradou, teraz pod B. 14, 16 a 17 na mene Heleny Nagyovej r. Uhrinovej, Anežky Vargovej r. Uhrinovej a ml. Edmunda Vargu v 6/12 čiastkách so zachovaním služobnosti pod C 28, 29 vtelenéj v odhadnej cene Kč 5584.—.

Dražba bude o 15. hodine dňa 4. októbri 1938 na obecnom dome v Novom Tekove.

Do dražby danú nemovitost možno odpredať niže dvoch tretín odhadnej ceny.

Ti, ktorí chcú dražiť, sú povinni složiť jako vadium 10%-ov odhadnej ceny v hotovosti alebo v cenných papieroch, ku kaucii spôsobilých podľa kurzu, určeného v § 42. zák. č. LX. z roku 1881 a to osobe, vyslanej súdom alebo tejto odovzdať poistenku o predbežnom uložení vadia do súdneho depozita.

Taktiež sú povinni dražobné podmienky podpísať. (§§ 147, 150, 170 zák. č. LX. z roku 1881, § 21 zák. č. XL. z roku 1908).

Ten, kto za nemovitost viacej sfúbil, než je odhadná cena, jestli nikto viacej nesfubuje, povinný je podľa procenta odhadnej ceny určiť vadium po výšku práve takého procenta ním sfúbenej ceny hneď doplniť.

Okresný súd v Leviciach, odd. IV.,
dňa 18. júna 1938.

Léván,

a Dohánybevaltó mögött
házhelyeknek alkalmas

földterület

részletekben eladó, érdeklődni lehet a tulajdonosnál: TURAY LÁSZLÓ vendéglős, Flóratér, vagy a megbízottnál: Dr. Strasser Elemér ügyvéd, Léva. Telefonszám 19.

Védekezés a meleg ellen

Itt van a nagy meleg, elkell egy kis jótanács, hogyan kell védekezni ellene. Sokan azt hiszik, hogy a kánikula melegében legjobb viselet a lehetőleg könnyű szövetből készült ruha. Tévedés. A világos szövetből készült vastag ruha sokkal célszerűbb, mint a könnyű, de sötétszínű öltözet. Mert minél sötétebb a ruha, annál kevésbé veri vissza a hősugarakat. Legjobb viselet a nagy melegben a könnyű és világos gyapjumellény, vagy ing, főképp annak, aki megteheti, hogy közvetlen a testén viseli. Tudniillik a gyapju szivja fel a legjobban a nedvességet és ilyképpen a test tartósan fejlesztheti magából — anélkül, hogy a bőr nedves maradjon, — az izzadságot, mely az elpárolgás útján megóvja a melegnek túlságos felhalmozódásától. Itt a legjobb hűsítőital a hideg tea, főképp, ha szalmaszálon át kortyokban isszák. Vannak, akik többre becsülik ennél a forró teát s azt mondják, hogy ilyképpen kellemesen egyenlítődik ki a test belső és külső melege. Forró napokon ajánlatos minél több friss gyümölcsöt enni, hústól, szalonnától pedig tartózkodni. A rekkenő éjszakák álmatlansága ellen legjobb azzal védekezni, hogy az ember este jó nagyot sétál, míg érezhetően el nem fárad. Nem jár, sőt jó, ha közben minél jobban izzad. Ott hon séta után hideg lemosás és tüstént az ágyba. Takarónak elég a könnyű lepedő, mert máskülönben csak újra verejtékezni kell.

67 millió utas 3 hónap alatt

Az állami kezelésben lévő csehszlovákiai vasutakon az év első negyedében 67,5 millió utast szállítottak. Ezek közül

65,2 millió utazott személyvonaton, 1,7 millió gyorsvonaton

és nem egészen 600.000 személy expresszvonaton. Az utasforgalom 8 millióval erősebb a tavalyinál. Az utasok az idén az év első negyedében összesen 1,925 millió személykilométert tettek meg. Ebből a személyvonatokra 1491 millió, a gyorsvonatokra 360 millió, az expresszvonatokra pedig 74 millió kilométer esik. Normális menetjegyet az év első negyedében csupán 14,5 millió személy fizetett, azaz kevesebb, mint az utasok egynegyed része. Mig.

az utasok háromnegyed része (53 millió) 25—75 százalékos kedvezménnyel utazott.

A vasárnapi menettérítéssel járó kedvezménnyel 4,9 millió utas élt. 25,6 millió munkásjegyet adtak ki. Diákjegyet 12 millió darabot adtak ki. Több mint 12 millió személyt szállítottak 50 százalékos vasúti kedvezménnyel és közel 2 millió utas utazott 33% százalékos kedvezménnyel.

ISKOLÁBÓL.

Az iskolában a tanuló durva csínyét követett el az öreg tanító ellen. A tettes persze nem jelentkezett. Erre a tanító sorba lépróbbalta a nadrágjukat.

Az utolsónál atyai jóindulattal kérdezi:
— Ha megmondod ki volt a tettes, nem bántlak.
— Én voltam, tanító ur — feleli a csibész.

»LÉVAI UJSÁG« gazdasági, kulturális és kritikai hetilap, megjelenik minden szerdán. — Főszerkesztő: Dr. STRASSER ELEMER. — Felelős szerkesztő és kiadó: AKÜCS ERNŐ dipl. agr. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Léva, Stúr u. 3. Telefon 19. — Előfizetési díj: egészévre: 48.—, félévre 24.—, negyedévre 12.— Ké, egyes szám ára 1.— Ké. Három példány megtartása ¼ éves előfizetésnek számít. Hirdetések tarifa szerint a kiadóhivatalban adhatók. Gyakori hirdetőknél engedmény. — Kéziratokat nem adunk vissza. — A postabélyeg használatát a bratislavai posta- és táviradigazgatóság lévai feladóhellyel 109.976. V — 1934. szám alatt engedélyezte.

Hírek mindenfelől

A kassai Hőhérbástya pincéiben II. Rákóczi Ferenc elrejtett kincsei után kutatnak, már 12 méter mélységre jutottak 80 négyzetméter kiterjedésben. — Kinában a Fujivara japán hadosztály huszere ember elpusztult a megáradt Sárga-folyóban, Fujivara japán tábornok hadosztályának pusztulását látva, harakirit követett el. — Most lesz tíz éve annak, hogy Albániát királysággá proklamálták, az évforduló alkalmával Zogu elhatározta, hogy magát és feleségét megkoronáztatja. — Itagaki japán külügyminiszter nyilatkozata szerint még tíz évig is eltarthat a japán—kinai háború. — Losonc mellett Diviny község határában néhány paraszttasszony, akiket a földet érte a vihar, egy fa alá menekültek, a fába villám csapott be és négy asszonyt a villám agyonsújtott. — Megalakítják az amerikai népszövetséget, Nikaragua és Hondzurasz elhagyják Genfét. — A 18 hó óta ostromolt Madrid lövészárkaiban eleven az élet, folyóvíz, telefon és villanyvilágítás van bevezetve, a nagy áruházakban hemzseg a nép, negyven mozi és húsz színház van nyitva az ott élő 800.000 ember részére. — Beregszász városa is új magyar iskolák sürgős felépítését követeli. — Háborus konfliktus esetén megnyitják a törökök a Dardanellákat a francia és angol hajók előtt. — Huszonegy milliót érnek a Pálffy-birtokok a póstyéni kerületben. — Bécsből Bukarestbe helyezi át Amerika gazdasági hivatalát. — Simon herceg bolgár trónörökösét egy éves születésnapján vették fel a bolgár hadseregbe, az erről szóló okiratot maga Boris bolgár király írta alá csecsemősorban lévő fia helyett. — Románia közeledést keres a nyugati nagyhatalmakhoz. — Magyarországon már múlt héten megkezdődött az aratás. — A komáromi magyarság felső ipariszolgát követel. — A magyar nyelv kötelező tantárgy lesz a szlovenszlovák szlovák és német középiskolákban. — A beregszászi járás választmánya 150.000 koronát adott államvédelmi célokra. — Vágsellyén és Kosúton felállítják a világháború hőseinek emlékoszlopát. — Ujszerű főzödénnyel látják el a csehszlovák hadsereget. — Eckert Béla, a Nemzeti Bank lévai fiókjának igazgatója furdés közben a Garamba fulladt. — Idegenforgalmi egyezmény készül Prága és Berlin között. — Az autonómia azonnali életbeléptetését követeli Kárpátalja magyarsága. — Három szlovákiai hidászkatona gyakorlatozás közben Pozsonynál a Dunába fullt. — Pöstyénben építik fel a szlovákiai méhészek cukorgyárát. — 3½ millió métermázsával nagyobb lesz Magyarország buza-termése. — Habsburg Ottó, a lapok híradása szerint, lemond a trónörökös jogáról, feleségül vesz egy francia polgárlányt és Délamerikába megy farmernek. — A London melletti owerbury-i háromere éves óriási kétemplot kiemelik a földből és újból felépítik abban a formában, ahogyan akkor bámulatba ejtette az egész világot. — Tűz ütött ki a párisi Louvre múzeum padlásán, azon terem fölött, melyben Rembrandt és Rubens milliós értékű festményei függnek. — Másfélmillió dollár ér a világ legrégebbi filmje. — A fejérmegyei Baracska lövészeghez tartozó Nagyhalompusztán 4000 éves kelta-temetőt tártak fel. — Romániában, egy évek óta dolgozó bünszövetkezet kétféle darab vasúti jegyet hamisított és hozott forgalomba. — Marosvásárhelyen halottrabló cigányok betörték a temetőben lévő kriptákba, leszedték a halottakról a ruhákat és kiverték az aranyfogakat a halottak szájából. — Megtalálták a régi Róma legnagyobb templomának romjait. — Hetvenezer koronát szavazott meg Kassa városa II. Rákóczi Ferenc emléktáblájára. — Négyévesek lettek a kanadai ötösikrek. — Újra megtalálták Napóleon koronázási gyűrűjét. — Hat lövést adott le a belgrádi pályaudvaron egy bolond, ketten meghaltak, négyen súlyosan megsebesültek. — Csehszlovákiában kötelező munkaszolgálat lesz bevezetve a munkanélküli segély helyett. — Magyarországon ezidén vezették be a gyári munkások fizetési szabadságát. — Mátyás király korabeli pénzeket találtak Szepesbélán. — Ötmillió mázsára becsülik az idei magyar buza-termés exportfeleslegét. — Kassán revolvert rántott tanárjára egy megbukott hetedikos gimnazista. — Elrendelték a japán nemzet gazdasági mozgósítását és kiáltványában ígéri a tokiói kormány, hogy megnyeri a háborút. — Összeütközött a levegőben és lezuhant Prágában három katonai repülőgép, két pilóta szörnyethalt, a harmadik ejtőernyő segítségével földre ért, a szerencsétlenségnek több ezer ember volt szemtanúja. — Eperjesen rendezik ez évben a csehszlovákiai magyarok teniszbajnokságait. — Visszakapja Pozsony, Kassa és Ungvár a magyar nyelvjogot. — Hetvenezer hadifogoly él még Szibériában, a hadifoglyok legnagyobb része magyar. — Beneš elnök nyilatkozata szerint egy új világháború a civilizáció pusztulását jelentené. — Montecarlo kártyatermeiben egy holland selemgyáros egy millió frankot nyert. — A román Pitesti községben kertünnepély alkalmából egy rakéta felrobbant és 35 gyermeket súlyosan megsebesített. — A Pozsony és Bécs közötti hajózáratot megszüntették, mert az Anschluss óta a személyforgalom Bécs és Pozsony között teljesen megszűnt. — Japánban több napon át tartó felhőszakadás volt, egyedül Tokióban 120.000 ház van víz alatt. — Háremet rendeztek be egy farmon amerikai milliósok fiai. — A kínai hadseregben több női ezredet állítottak fel, akiket éppen úgy kiképezik a fegyverrel való bánásban, mint a férfiakat. — Az amerikai fegyvergyárakban éjjel-nappal dolgoznak, az egyik fegyvergyárban most készült el az új légharító és partvédő ágyú, amellyel ötven kilométer távolságra lehet löni. — Amerika szakít a semlegességi politikával és felveszi a harcot a hadviselés embertelenségével szemben. — A rekkenő hőszél megőrült egy urilány az aussigi strandon. — A Ruhr-vidéken van a világ legmélyebben fekvő moziája, egy bányatársaság 600 méterre a föld alatt rendezett be moziát a bányamunkások részére. — Július 7-én indulnak meg Budapesten a csehszlovák—magyar kereskedelmi tárgyalások. — A Habsburgok összes ausztriai vagyontukát elkobozzák. — Ausztriában a német hivatalok rendeletet adtak ki, mely szerint megszüntetik az Áldozásünnortörtököt és Péter és Pál, mint egyházi ünnepeket. — Hodza megkezdte tárgyalásait a magyar és lengyel kisebbséggel is. — Hivatalos adatok szerint Csehszlovákia kolostoraiban 10,161 apáca és 1970 szerzetes él, az 1921. évi népszámlálás óta 3850-el nőtt a szerzetesek és apácák száma. — Csehszlovákiában a tartománygyűlésben és a járási képviselőtestületekben csak választott tagok lesznek. — Garamszentkereszt közelében a vonat összeütközött egy teherautóval, a szerencsétlenségnek egy halott és több súlyos sebesültje van. — Téesó környékén a múlt héten oly borzalmas vihar vonult keresztül, hogy évszázados fákat döntött ki, egy százötven juból álló nyáját elpusztított a sorozatos villámcsapás. — Makulatúrának adták el Lehár Ferenc, Fall Leó, Kacsóh Pongrác és Huszka Jenő eredeti példányait, az egykori Királyi Színház árverésén tizenkét mázsra szindarab 200 pengőért kelt el.